

Ministerie van Asiel en Migratie
t.a.v. mevrouw M.H.M. Faber-Van de Klashorst

14 mei 2025

Geachte mevrouw Faber,

Met grote bezorgdheid heeft Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF kennisgenomen van de contourennota van het kabinet over de voorgenomen intrekking van de Spreidingswet. De voorgestelde koerswijziging creëert onduidelijkheid voor de opvang en ondersteuning van asielzoekers en statushouders, met verstreckende gevolgen voor de toekomst en integratiekansen van erkende vluchtelingen in Nederland.

De spreidingswet is noodzakelijk

De Spreidingswet was bedoeld als een noodzakelijke correctie op het niet-werkende, vrijwillige opvangsysteem. Zonder wettelijke verplichting aan gemeenten blijkt het in de praktijk onmogelijk om een eerlijke en tijdige verdeling van opvangplekken te realiseren. De geschiedenis heeft herhaaldelijk aangetoond dat een vrijwillig systeem leidt tot opvangcrises, mensonwaardige situaties en onacceptabele druk op enkele gemeenten en organisaties zoals het COA. De contourennota biedt geen betrouwbaar alternatief voor de rechtszekerheid en voorspelbaarheid die de wet bood.

Een rem op meedoen

Statushouders kunnen moeilijker meedoen en bijdragen aan de Nederlandse samenleving als de spreidingswet wordt ingetrokken. De spreidingswet biedt gemeenten niet alleen een wettelijke taak, maar ook een kader en ondersteuning voor duurzame opvang, waar ook onderwijs, werkoriëntatie en begeleiding vanaf dag één kan starten. Juist deze aanpak biedt mogelijkheden voor een snellere en succesvollere integratie van statushouders — essentieel voor toegang tot onderwijs en werk, en dus zelfstandig meedoen in de Nederland. Dit is belangrijk voor hen en voor de maatschappij. Met de afschaffing van deze wet wordt een stap teruggezet in het inzetten van talent en ervaring van statushouders op de arbeidsmarkt. Dit is essentieel voor de Nederlandse maatschappij in krapteberoepen als onderwijs, zorg, en techniek. Deze stap is slecht voor de Nederlandse arbeidsmarkt én voor de statushouder.

Onzekerheid over de rol van gemeenten, financiering en duurzaamheid

Hoewel het kabinet stelt een deel van de voorzieningen te behouden en inzet op vrijwillige afspraken met gemeenten, biedt de nota onvoldoende zekerheid over continuïteit en financiering. De afhankelijkheid van incidentele afspraken, consolidatie van bestaande plekken en uitgestelde compensaties creëert bestuurlijke onzekerheid die de bereidheid tot opvang ondermijnt.

Conclusie: Gooi het kind niet met het badwater weg, structurele en kwalitatieve opvang draagt bij aan duurzame participatie en integratie

Stichting UAF roept het kabinet dringend op af te zien van de intrekking van de Spreidingswet zolang er geen bindend, wettelijk kader is dat opvang eerlijk verdeelt en de randvoorwaarden creëert voor succesvolle integratie. Alleen met structurele opvangvoorzieningen, duidelijke gemeentelijke verantwoordelijkheden en stabiele financiering kan worden voldaan aan de internationale verplichtingen én de nationale ambities op het gebied van integratie, onderwijs en participatie.

Hoogachtend,

Mirjam Huisman

Directeur-Bestuurder Stichting voor Vluchtelingen-Studenten UAF